

Karácsonyesti istentisztelet
Passiói istentisztelet
Húsvét hajnali istentisztelet

A karácsonyesti istentisztelet felépítése

I. BEVEZETŐ RÉSZ

GYÜLEKEZETI ÉNEK

ISTEN NEVÉNEK SEGÍTSÉGÜL HÍVÁSA (INVOKÁCIÓ), IMÁDSÁG

II. JÉZUS SZÜLETÉSÉNEK TÖRTÉNETE

BIBLIAI OLVASMÁNYOK

GYÜLEKEZETI ÉNEKEK

III. BEFEJEZŐ RÉSZ

MIATYÁNK

ÁLDÁS

BEFEJEZŐ ÉNEK

24. A karácsonyesti istentisztelet rendje

Liturgikus szín: fehér

A karácsonyesti istentisztelet a vasárnapi vagy a mindennapi istentisztelet rendje szerint tartható a karácsonyesti istentisztelet változó részeivel vagy a következő rend szerint. Ez a rend rövidíthető az énekversek elhagyásával, de gazdagítható versmondásokkal, karénekekkel és zeneszámokkal is. Az igeolvasást egyháztagek is végezhetik.

I. BEVEZETŐ RÉSZ

GYÜLEKEZETI ÉNEK

Dallam: EÉ 337

Várj, ember szíve, készen, Várd Isten Harcosát. Ki üdvösséged léssen, És békességet ád. Fényt, éltet hozva jó, Megtört az ősi átok, Kit vágyakozva vártok, Betér hozzátok ő.

Jól készítsétek útját, A Vendég már közel! Mi néki gyűlölt, utált, Azt mind veszétek el! A völgyből domb legyen, Hegycsúcs a mélybe szálljon, Hogy útja készen álljon, Ha Krisztus megjelen. *140,1-2*

ISTEN NEVÉNEK SEGÍTSÉGÜL HÍVÁSA (INVOKÁCIÓ), IMÁDSÁG

Lelkész: Az Atya, [+] Fiú, Szentlélek nevében.

Gyülekezet: **Ámen.**

Lelkész: Imádkozzunk! Mennyei Atyánk! Híveid mennyei és földi seregével együtt magasztalunk téged, hogy egyszülött Fiadat ajándékoztad a világnak. Tisztítsd meg szívünket Szentlelkeddel, hogy amikor emberré lételének csodáját ünnepeljük, hálával imádjuk végtelen szereteted titkát, és mindennél jobban örülünk a te ajándékoknak, az Úr Jézus Krisztus által.

Gyülekezet: **Ámen.**

Lelkés: Testvéreim az Úrban! Amikor most karácsonyeste elcsendesedünk Isten színe előtt, elégtelennek érezzük az emberi szót annak a csodának az elmondására, amely egykor Betlehemben történt. Ezért a Szentírásból olvassuk az eljövendő Krisztusról szóló próféciákat és a születéséről szóló evangéliumokat. Krisztus felé forduló vágyódásunkat, szeretetünket és karácsonyi örömmünket sem a magunk szavaival mondjuk el, hanem azoknak az énekeknek a segítségével, amelyeket a hívek serege az angyalok karával együtt ősidők óta énekel szent karácsony éjszakáján. Énekeljük el az ősi Krisztus-váró imádságot: „Jöjj, népek Megváltója!”

Ének

Saját dallam: EÉ 131

Jöjj, népek Megváltója! Így kér a föld lakója, Jöjj, lelkünk drága fénye, Szívünk édes reménye! 131,1

II. JÉZUS SZÜLETÉSÉNEK TÖRTÉNETE

Igeolvasás

Próféciák a Megváltóról

Amikor Isten kimondja ítéletét az első ember bűne felett, akkor adja a Megváltóról szóló első ígéretét. Így szól a kísértőhöz: „Ellenségeskedést támasztok közted és az asszony közt, a te utódod és az ő utódja közt: ő a fejedet tapossa, te meg a sarkát mardosod.” *1Móz 3,15* Ezt az ígéretet erősíti meg Isten, amikor ezt mondja Ábrahámnak: „Gazdagon megáldalak, és a te utódod által nyer áldást a föld valamennyi népe.” *1Móz 22,17-18* Erről a Megváltóról szóltak a próféták. Ezt mondja Ézsaiás: „A nép, amely sötétségben jár, nagy világosságot lát. Mert egy gyermek születik nekünk, fiú adatik nekünk. Az uralom az ő vállán lesz, és így fogják nevezni: Csodálatos Tanácsos, Erős Isten, Örökkévaló Atya, Békesség Fejedelme!” *Ézs 9,1.5* Mikeás így profétál: „Te pedig, efráti Betlehem, bár a legkisebb vagy Júda nemzetségei között, mégis belőled származik az, aki uralkodni fog Izráelen. Származása visszanyúlik a hajdankorba, a távoli múltba.” *Mik 5,1* Zakariás próféta könyvében ezt olvassuk: „Örvendj nagyon, Sion leánya, ujjongj, Jeruzsálem leánya! Királyod érkezik hozzád, aki igaz és diadalmas, alázatos, és számaron ül, számarcsikó hátán.” *Zak 9,9-10* Malakiás pedig így szólaltatja meg az Úr üzenetét: „Én majd elküldöm követemet, aki egyengeti

előttem az utat. Hamar eljön templomába az Úr, aki után vágyódtok, a szövetség követe, akit kívántok. Jön már! – mondja a Seregek Ura.” *Mal 3,1* Erről a követről szólnak az evangéliumok: „Azokban a napokban megjelent Keresztelő János, és prédikált Júdea pusztájában. Mert ő volt az, akiről Ézsaiás így próféta: »Kiáltó hangja szól a pusztában: Készítsétek az Úr útját, tegyétek egyenessé ösvényeit!«” *Mt 3,1.3* Keresztelő János pedig ezt mondta: „Közöttetek van az, akit ti nem ismertek, aki utánam jön, és akinek a saruja szíját megoldani sem vagyok méltó.” *Mt 3,2; Jn 1,26–27*

Ének

Saját dallam: EÉ 133

Ó, jöjj, ó, jöjj, Immánuel, Hadd szabaduljon Izrael! Ím, fogságból kél sóhaja, Mert távol Isten szent Fia. Meglásd, meglásd, ó, Izrael, Megszületik Immánuel!
133,1

Igeolvasás

A próféciák beteljesülése

Isten megtartotta szavát: „Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen”, és „valahány ígérete van Istennek, azokra őbenne van az igen, és ezért általa van az ámen is, az Isten dicsőségére általunk.” *Jn 3,16; 2Kor 1,20*

Ének

Dallam: EÉ 159

Kiről a próféták Jósoltak régóta, Végre megjelentél, Világ Megváltója, Légy üdvözölve már! Híveidnek nyája Téged nagy szomjan vár. *159,2*

Igeolvasás

Augustus császár rendelete

Isten ígérete így teljesült: „Történt pedig azokban a napokban, hogy Augustus császár rendeletet adott ki: írják össze az egész földet. Ez az első összeírás akkor történt, amikor Szíriában Cirénus volt a helytartó. Elment tehát mindenki a maga városába, hogy összeírják. Felment József is a galileai Názáretből Júdeába, a Dávid városába, amelyet Betlehemnek neveznek, mert Dávid házából és nemzetségéből való volt, hogy összeírják jegyesével, Máriával együtt, aki áldott állapotban volt.” *Lk 2,1–5*

Ének

Saját dallam: EÉ 157

Egy zsenge rózsatőről Vessző sarjadt, nemes. Ének zeng rég időből: Jesszének ága ez! S ím, bimbó nyílt hegyén Dermesztő hideg télben, Éj kellős közepén. 157,1

Igeolvasás

Jézus születése

„És történt, hogy amíg ott voltak, eljött születésének ideje, és megszülte elsőszülött fiát. Bepólyálta, és a jászolba fektette, mivel a szálláson nem volt számukra hely.” Lk 2,6–7

Ének

Saját dallam: EÉ 167

Csendes éj! Tiszta, szent éj! Mindenek álma mély. Nincs fent más, csak a drága, szent pár, Várja, gyermeke alszik-e már. Szent Fiú, aludjál, Szent Fiú, aludjál! Csendes éj! Tiszta, szent éj! Angyalok hangja kél. Halld a mennyei halleluját, Szerte hirdeti drága szavát: Krisztus megszületett, Krisztus megszületett! Csendes éj! Tiszta, szent éj! Szív örülj, higgy, remélj! Isten szent Fia jött ma hozzád, Békét, életet és reményt ad. Krisztus megszabadít, Krisztus megszabadít! 167,1–3

Igeolvasás

Angyali jelenés a pásztoroknál

„Pásztorok tanyáztak azon a vidéken a szabad ég alatt, és örködtek éjszaka a nyájuk mellett. És az Úr angyala megjelent nekik, körülragyogta őket az Úr dicsősége, és nagy félelem vett erőt rajtuk. Az angyal pedig ezt mondta nekik: »Ne féljete, mert íme, hirdetek nektek nagy örömet, amely az egész nép öröme lesz: Üdvözítő született ma nektek, aki az Úr Krisztus, a Dávid városában. A jel pedig ez lesz számotokra: találtok egy kisgyermeket, aki bepólyálva fekszik a jászolban.«” Lk 2,8–12

Ének

Saját dallam: EÉ 150

Mennyből jövök most hozzátok, Jó hírt mondok, jer, halljátok, Mert nagy örömet hirdetek, Méltán ujjong ma szívetek. A Megtartó ma született, Ég-föld örül ma veletek. Egy ártatlan kis csecsemő, Egész világ üdvé lesz ő. 150,1–2

Igeolvasás

Az angyalok kara

„És hirtelen mennyei seregek sokasága jelent meg az angyallal, akik dicsérték az Istent, és ezt mondták: »Dicsőség a magasságban Istennek, és a földön békesség, és az emberekhez jóakarát.«” *Lk 2,13–14*

Ének

Saját dallam: EÉ 158

Krisztus Urunknak áldott születésén, Mondjunk angyali dalt megjelenésén, Mely Betlehemnek mezején nagy régen Zengett ekképpen:

A magasságban dicsőség Istennek, Békesség légyen földön embereknek, És jóakarát mindenféle népnek És nemzetségnek! *158,1–2*

Igeolvasás

A pásztorok elmennek Betlehembe

„Miután elmentek tőlük az angyalok a mennybe, a pásztorok így szóltak egymáshoz: »Menjünk el egészen Betlehemig, és nézzük meg: hogyan is történt mindaz, amiről üzent nekünk az Úr.«” *Lk 2,15*

Ének

Saját dallam: EÉ 163

Fel útra, ti hívek, Ujjongva, vidáman, ó, jertek, ó, jertek, vár Betlehem! Ott született meg angyalok Királya: Ó, jöjjetek, imádjuk! Ó, jöjjetek, imádjuk! Ó, jöjjetek, imádjuk az Urat! *163,1*

Igeolvasás

A kisgyermek a jászolban

„Elmentek tehát sietve, és megtalálták Máriát, Józsefet és a jászolban fekvő kisgyermeket.” *Lk 2,16*

Ének

Saját dallam: EÉ 161

Ím, jászlad mellett térdelek, Ó, Jézus üdvösségem. Elhoztam minden kincsemet, Mit ingyen adtál nékem: A szívem, lelkem, életem, Ó, fogadd tőlem kedvesen, Ne szolgáljon, csak téged! *161,1*

Igeolvasás

A pásztorok beszéde Jézusról

„Amikor meglátták őket, elmondták azt az üzenetet, amelyet erről a kisgyermekről kaptak, és mindenki, aki hallotta, elcsodálkozott azon, amit a pásztorok mondtak nekik. Mária pedig mindezeket a dolgokat megőrizte, és forgatta a szívében.” *Lk 2,17–19*

Ének

Dallam: EÉ 152

Jertek, hívek, Jézus elé, Betlehem kis jászla felé, Jertek, Jézus drága nevét Áldja vígan szívünk, szánk! *138,1*

Igeolvasás

A pásztorok dicsérik Istent

„A pásztorok pedig visszatértek, dicsőítve és magasztalva az Istent mindazért, amit pontosan úgy hallottak és láttak, ahogyan ő megüzente nekik.” *Lk 2,20*

Ének

Saját dallam: EÉ 151

Hadd zengjen énekszó, Fel, éigig ujjongó, Jászolágyon szunnyad Az édes Megváltó, Ott fénylik ő, az új nap, Kit várva vártunk rég. Kezdet ő és vég, Kezdet ő és vég. *151,1*

III. BEFEJEZŐ RÉSZ

BEFEJEZÉS, IMÁDSÁG

A lelkész igehirdetést tart vagy zárószót mond, például:

Krisztus megszületett. Ez Isten karácsonyi ajándéka. Nincs olyan ember, aki ennél becsesebbet tudna adni, és nincsen olyan ember, akinek ez az öröm osztályrészül ne juthatna. Azért örüljete az Úrban, ismét mondom: örüljete! Adjunk hálát, magasztaljuk szent nevét, hogy elküldte egyszülött Fiát, a világ világosságát! Könyörögjünk hozzá, hogy ezen az ünnepen mindnyájan érezzük az ő szeretetének örömét!

Ha az igehirdetés a szószékről hangzott el, utána énekverset énekelhetünk (pl. EÉ 153,3; 161,6; 166,3).

Lelkész: Imádkozzunk! Áldunk téged, üdvözítő Istenünk, hogy egyszülött Fiad által csupa szeretetből békességet küldtél a földre. Add, hogy szereteted és békességed betöltse az egész világot és a mi szívünket is! Hálát adunk neked, üdvözítő Istenünk, hogy ezért a kegyelmedért együtt örvezzhetünk most előtted, és együtt magasztalhatjuk nevedet. Add meg az igazi karácsonyi örömet szeretteinknek és minden hívőnek, hogy együtt jusson el hozzád ujjongó éneünk és hálaadó imádságunk! Elhunyt testvéreinket is takard be szereteteddel, és részesítsd őket az örök békesség örömeiben! Könyörgünk hozzád, üdvözítő Istenünk, minden emberért a földön: örvezzőkért és bánkódókért, egészségesekért és betegekért, hívőkért és hitetlenekért, barátainkért és ellenségeinkért, vezetőinkért és munkatársainkért, népünkért és minden népért. A te jóakaratom indítson mindnyájunkat jóakaratra egymás iránt, hogy békességben örvezzünk, és dicsőítsünk téged az Úr Jézus Krisztusért! Ámen.

Mielőtt elmondjuk együtt az Úrtól tanult imádságot, imádkozzék mindenki csendben, szíve szerint szeretteiért, munkatársaiért és minden emberért.

Csendes imádság

MIATYÁNK

A gyülekezet a lelkész vezetésével együtt mondja.

Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy, szenteltessék meg a te neved, jöjjön el a te országod, legyen meg a te akaratod, amint a mennyben, úgy a földön is. Mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma, és bocsásd meg vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek, és ne vígy minket kísértésbe, de szabadíts meg a gonosztól, mert tied az ország, a hatalom és a dicsőség mindörökké. Ámen.

ÁLDÁS

A lelkész az ároni vagy a szentháromsági áldást mondja.

[*Lelkész:* Isten népe!]

Lelkész: Az Úr áldjon meg és őrizzen meg téged! Az Úr világosítsa meg az ő arcát terajta, és könyörüljön rajta! Az Úr fordítsa az ő arcát tefeléd, + és adjon neked békességet!

Vagy:

Áldjon meg titeket a mindenható Isten, az Atya és + a Fiú és a Szentlélek!

Gyülekezet: **Ámen.**

BEFEJEZŐ ÉNEK

Dallam: EÉ 158

Ó, örök Isten, dicső Szentháromság, Szálljon mireánk tőled világosság, Távozzék tőlünk bűn és szomorúság, Légyen vidámság! 158,6